

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci žalobcu: **M. O.**, bytom v M., zast. JUDr. D., advokátom so sídlom v K., proti žalovanej: **Sociálna poisťovňa, ústredie v Bratislave**, Ulica 29. augusta č. 8, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného** č. 223-3205/2007, 1107033611, zo dňa 17. augusta 2007, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. marca 2008, č.k. 23S/275/2007-39, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. marca 2008, č.k. 23S/275/2007-39, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 2 písm. a/ OSP zrušil a vrátil na ďalšie konanie rozhodnutie žalovanej č. 223-3205/2007, 1107033611 zo dňa 17. augusta 2007 a uložil žalovanej povinnosť nahradiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu trovy konania v sume 3.619 Sk v lehote 3 dní.

Žalovaná ako odvolací orgán rozhodnutím zo 17. augusta 2007 podľa § 218 ods. 2 zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení odvolanie žalobcu, podané proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočky Rožňava, č. 300-551/2007-1 zo 16. apríla 2007 vo veci

nepriznania nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku choroby z povolania zistenej 15. marca 1993, zamietla v celom rozsahu a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Rožňava.

Žalovaná poukázala na to, že choroba z povolania bola žalobcovi (poškodenému) zistená 15. marca 1993 a bodové hodnotenie bolo vykonané dňa 24. marca 2006; poškodený preto podľa žalovanej nemá nárok na hodnotu bodu podľa zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák.č. 437/2004 Z.z.“), ale podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. v znení vyhlášky č. 47/1995 Z.z. Hodnota jedného bodu bola preto u poškodeného rozhodnutím zo 6. novembra 2006 určená v súlade s vyhláškou č. 32/1965 Zb. v znení vyhl.č. 47/1995 Z.z. v sume 30 Sk. K požiadavke žalobcu, aby mu bol doplatený rozdiel medzi sumou 345,48 Sk za jeden bod, ktorá bola určená pre rok 2006 podľa § 5 ods. 2 a 4 zákona č. 437/2004 Z.z. a sumou 30 Sk za jeden bod priznanou a vyplatenou podľa vyhl.č. 32/1965 Zb. v znení vyhl.č. 47/1995 Z.z. žalovaná uviedla, že zákon č. 437/2004 Z.z. neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by umožňovalo doplácať poškodeným rozdiel medzi sumou náhrady určenou podľa tohto zákona a sumou náhrady priznanou podľa vyhl.č. 32/1965 Zb.

Krajský súd v odôvodnení poukázal na zistený skutkový stav veci; odcitoval príslušné ustanovenia zák.č. 437/2004 Z.z. (§ 2 ods. 2, § 4 ods. 1,2,4, § 5 ods. 2, § 10 ods. 7) a vyslovil, že je nesporné, že u žalobcu vzniklo zhoršenie následkov v súvislosti s chorobou z povolania už za účinnosti zákona č. 461/2003 Z.z. Hodnotenie následkov bolo vykonané novým lekárskeým posudkom. Vzhľadom na uvedené, i napriek tomu, že choroba z povolania bola u žalobcu zistená v roku 1993, v súvislosti s následkami, ktoré sú v príčinnej súvislosti s chorobou z povolania a ktoré boli v dôsledku zhoršovania zdravotného stavu zistené až v roku 2006, je potrebné postupovať podľa zák.č. 461/2003 Z.z. a zák.č. 437/2004 Z.z. Keďže žalovaná takto nepostupovala, vychádzala z nesprávneho právneho hodnotenia veci a preto krajský súd na základe podanej žaloby napadnuté rozhodnutie žalovanej zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 250k ods. 1 OSP a vyhl.č. 655/2004 Z.z.

Žalovaná sa proti rozsudku krajského súdu odvolala. Odvolanie podala podľa § 205 ods. 2 písm. f/ OSP a navrhla ho zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. So závermi krajského súdu žalovaná nesúhlasí. Podľa nej ustanovenie § 11 ods. 1 zák.č. 437/2004 Z.z. neznamená použitie nepriamej retroaktivity, ako to uviedol krajský súd, ale okrem iného jednoznačne upravuje, aké predpisy sa vzťahujú na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia z choroby z povolania, ktorá bola zistená pred účinnosťou tohoto zákona, t.j. pred 1. augustom 2004. Ustanovenie § 11 ods. 1 zák.č. 437/2004 Z.z. bez uvedenia akýchkoľvek výnimiek upravuje, že na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku úrazu a iného poškodenia zdravia, ktoré bolo spôsobené pred účinnosťou tohto zákona, a ak ide o chorobu z povolania z takej choroby, ktorá bola zistená pred týmto dňom, sa vzťahujú doterajšie predpisy. Doterajším predpisom je vyhláška č. 32/1965 Zb.

Žalobca navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu ako správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok z hľadiska dôvodov obsiahnutých v odvolaní, o ktorom rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovanej nemožno vyhovieť.

V konaní bolo preukázané, že choroba z povolania bola v prípade žalobcu zistená 15. marca 1993 a hlásená 18. marca 1993. Dňa 24. marca 2006 bol vypracovaný lekárkou kliniky pracovného lekárstva a klinickej toxikológie posudok o odškodnení za bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov. Sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu bolo v posudku z 24. marca 2006 hodnotené počtom bodov 400 a súčasne bolo v ňom uvedené, že 10. marca 2000 bolo v súvislosti so zistenou chorobou z povolania sťaženie spoločenského uplatnenia hodnotené počtom bodov 350.

Na základe posudku z 24. marca 2006 vydala Sociálna poisťovňa, pobočka Rožňava 6. novembra 2006 rozhodnutie, ktorým žalobcovi priznala náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 1.500 Sk, určenej podľa vyhl.č. 32/1965 Zb., keďže choroba z povolania bola zistená 15. marca 1993. Náhrada bola teda žalobcovi poskytnutá za 50 bodov, o ktoré body bolo zvýšené pôvodné bodové hodnotenie, pričom za jeden bod pobočka Sociálnej poisťovne priznala žalobcovi 30 Sk podľa vyhl.č. 32/1965 Zb. v znení vyhl.č. 47/1995 Z.z.

s poukazom na ust. § 11 ods. 1 zák.č. 437/2004 Z.z. (bývalý zamestnávateľ žalobcu – L. pritom podľa listu z 8. januára 2001 žalobcovi poskytli odškodnenie za 350 bodov po 60 Sk, spolu v sume 21.000 Sk).

Žiadosťou z 19. marca 2007, resp. 22. marca 2007, žalobca žiadal o priznanie hodnoty 315,48 Sk za každý jeden bod ako rozdiel medzi hodnotou 345,48 Sk a vyplatenou sumou 30 Sk za jeden bod.

O tejto žiadosti žalobcu Sociálna poisťovňa, pobočka Rožňava rozhodla 16. apríla 2007 tak, že na jej základe žalobcovi nepriznala nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia s tým, že náhrada mu už bola v plnom rozsahu uhradená.

Preskúvaným rozhodnutím žalovaná odvolanie žalobcu proti tomuto rozhodnutiu zamietla v celom rozsahu a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky v Rožňave potvrdila s odôvodnením, že aj keď nový posudok obsahujúci hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia bol vydaný za účinnosti zák.č. 437/2003 Z.z., práve s ohľadom na jeho ustanovenie § 11 ods. 1 nemožno pri rozhodovaní o uplatnenom nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia postupovať podľa neho, ale podľa doterajšieho predpisu.

Podľa § 11 ods. 1 zák.č. 437/2004 Z.z. na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu a iného poškodenia na zdraví, ktoré bolo spôsobené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, a ak ide o chorobu z povolania z takej choroby, ktorá bola zistená pred týmto dňom, sa vzťahujú doterajšie predpisy.

Aj s prihliadnutím na uvedené ustanovenie cit. zákona odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcovi treba poskytnúť podľa predpisu účinného v čase, keď mu vznikol nárok na túto náhradu.

Zákon č. 437/2004 Z.z. upravuje podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, vydávanie lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, ako i zásady na hodnotenie bolesti a zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia (§ 1 cit. zák.).

V osobitných ustanoveniach potom zákon vymedzuje základné pojmy (bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia) a pojmy na účely tohto zákona (poškodenie na zdraví, poškodený, poskytovateľ náhrady - § 2), upravuje náhradu za bolesť (§ 3), náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 4), výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 5), lekársky posudok (§ 7), zásady na hodnotenie bolesti (§ 9), zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia (§ 10).

Z uvedeného je zrejmé, že z hľadiska systematického usporiadania je potrebné rozlišovať pojmy bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia a pojmy výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. S prihliadnutím na to, ak by sa podľa § 11 ods. 1 cit. zákona mala podľa doterajších predpisov posudzovať náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia, muselo by to byť v tomto ustanovení výslovne uvedené. Znenie § 11 ods. 1 zák.č. 437/2004 Z.z. však predpokladá, že podľa doterajších predpisov sa bude posudzovať bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia ako aj ich hodnotenie podľa sadzieb stanovených v doterajších predpisoch, nie však výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Odvolaací súd preto považoval napadnutý rozsudok krajského súdu za vecne správny a podľa § 219 OSP ho potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom odvolací súd nepriznal, lebo žalobca síce mal úspech aj v odvolacom konaní a jeho zástupca aj o náhradu trov požiadal, tieto trový ale nevyčísľil (§ 151 ods. 1 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 28. apríla 2009

Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová